

Tekniikka ja ympäristöpalvelut

Toimintakertomus 2021

Toimiala: Tekniikka ja ympäristö

Toimielin: Elinympäristövaliokunta

Palveluala: Tekniset ja ympäristöpalvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Palveluala sisältää tekniikka ja ympäristö -toimialan hallinnon, rakennuttamispalvelut, tilapalvelut, kunnallistekniikan, ruoka- ja siivouspalvelut, rakennus- ja ympäristövalvontapalvelut sekä valmiussuunnittelun koordinoinnin.

Palvelualan hallinto käsittää teknisen johtajan ja elinympäristövaliokunnan tehtävät sekä palvelualan palvelusihteerien tehtävät.

Rakennuttamispalvelujen palvelualue huolehtii toimitilojen ja yhdyskuntarakentamisen investointi- ja korjaushankkeiden valmistelusta, rakennuttamisesta, valvonnasta sekä kaupungin toimitilojen vuokrauksesta ja käyttöasteen tehostamisesta. Kaupungin metsä- ja pelto-omaisuuden hoito kuuluu myös palvelualueen tehtäviin.

Tilapalvelujen palvelualue vastaa kiinteistöjen ylläpidosta, korjauksista ja kehittämisestä. Tavoitteena on järjestää kaupungin eri toimialojen käyttöön tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja kustannustehokkaat toimitilat.

Kunnallistekniikan palvelualue sisältää katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon, alueiden hoidon suunnittelu sekä mittauspalvelut.

Ruoka- ja siivouspalvelujen palvelualue tuottaa kaupungin omat siivous- ja ruokapalvelut ammattitaitoisesti ja kustannustehokkaasti. Ruokapalveluissa aterioita valmistetaan kolmesta tuotantokeittiöstä. Kartanonmäen palvelukeskus tuottaa aterioita sotepalveluiden tarpeisiin ja Puistokadun koulu toimii sivistyspalveluiden aterioiden tuottavana keittinä kuudelle koululle sekä kymmenelle varhaiskasvatuksen yksilölle ja lisäksi ateriapalvelumyyntiä Nappulan päiväkodille. Hirvikosken yhtenäiskoulu tuottaa ateriapalveluita Hirvikosken koululaisille. Yhteiskoulun, liikuntahallin, urheilukeskuksen, Keskuskoulun ja Hirvikosken yhtenäiskoulun siivouspalvelut ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualueen tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin asiasta säädetään. Ympäristönsuojelupalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen sekä leirintäalueviranomaisen tehtävistä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelualue huolehtii myös Loimaan kaupungin valmiussuunnittelun koordinoinnista. Työsuojelun yhteistoimintahenkilön tehtävien hoitaminen (työsuojelupäällikkö) siirretään pois palvelualueen vastuulta.

Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2021 toimintaa on vahvasti hankaloittanut henkilöressurssien vähäisyys. Katuinsinöörin pitkään täyttämättä ollutta virkaa on yritetty täyttää, mutta sopivaa asiantuntijaa ei ole löytynyt. Tehtäviä on ollut välttämätöntä jakaa muulle teknisen toimialan henkilöstölle. Henkilövajaus on aiheuttanut myös investointihankkeiden viivästymistä ja toteutumatta jäämistä. Samoin teknisen johtajan tehtävää ja ympäristötarkastajan tehtäviä on hoidettu sijaisjärjestelyin lokakuulle asti ja muiden tehtävien ohella. Uusi ympäristötarkastaja aloitti elokuussa ja hän irtisanoutui syksyymmällä koeajalla. Virka saatiin täytettyä uudelleen joulukuussa. Kokonaisuutena tehtävien suorittamista on jouduttu priorisoimaan ja tästä aiheutui viivästymistä mm. lupa-asioiden käsittelyssä, ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuttamisessa ja investointihankkeiden läpiviennissä.

Kunnallistekniikan ja tilapalveluiden palvelualueella on myös ollut vajuusta henkilöressusseissa. Sähkömestarin tehtävä on ollut alkuvuodesta saakka täyttämättä ja on vaikuttanut töiden järjestelyihin tilapalveluissa. Kunnallistekniikassa oli palkattuna kesätyöntekijöitä 5 henkilöä 1 kuukauden työ sopimuksella ja kausityöntekijöitä on palkattuna 4 henkilöä 6 kuukauden työ sopimuksella. Puutarhuri saatiin rekrytoitua syksyllä, mikä osaltaan helpotti tehtävien hoitamista.

Rakennuslupien osalta lupamäärät olivat jossain määrin edellistä vuotta pienemmät. Maksutuottoja kertyi kuitenkin n. 15 % arvioitua ja edellistä tilikautta enemmän. Maa-ainesvalvonnan valvontamaksut toteutuivat saman suuruisena kuin edellisenä vuonna, ympäristönsuojelun osalta toteutuma oli n. 50 % suunnitellusta.

Koronatilanne:

Koronapandemia aiheutti eniten toimenpiteitä ruoka- ja siivouspalveluissa sekä kiinteistön hoitoon liittyvissä tehtävissä. Muilla palvelualoilla vaikutukset ovat olleet enemmänkin välillisiä ja normaaliin suojautumiseen sekä turvaväleihin liittyviä toimenpiteitä.

Ruoka- ja siivouspalveluissa henkilökunnalla on ollut käytössä kokokasvoviisi tai kasvomaski. Henkilöstön työmäärä on lisääntynyt, koska mm. kosketuskohtien puhdistusta päivittäin koronatilanteesta johtuen. Koronakaranteenien ajalle on koululaisille jaettu ruokapalvelun toimipisteistä koululounaat koteihin samalla tavalla kuin etäopetusaikaan toimien. Kartanonmäen palvelukeskuksen ruokasali avattiin loppuvuonna muutamaksi viikoksi, mutta pahentuneen koronatilanteen johdosta ruokasali suljettiin jälleen. Koronasta johtuen ei järjestetty kaupungin kesäleirejä Kalikassa kesällä 2021.

Syksyllä (syyslooma vk 42) ja vuodenvaihteessa varhaiskasvatuksen yksiköitä oli toiminnassa koronatilanteen rajoitusten takia normaalia enemmän. Yhteistyö varhaiskasvatushenkilöstön kanssa töiden järjestämisen osalta sujui hyvin ja tukipalveluiden osalta sijaistarve ei kasvanut usean yksikön aukioloista johtuen, koska varhaiskasvatushenkilöstö pienien lapsimäärien johdosta pystyi tuottamaan osan aterioiden esille laitoista sekä astiahuollosta. Noroviruksen aiheuttamat eristykset aiheuttivat töiden uudelleen järjestelyä ja ylityömääryksiä loppuvuodelle erityisesti sotentoimipisteisiin.

Rakennuttamispalveluiden toimintaan ei koronatilanteella ole ollut juurikaan vaikutuksia, käynnistetyt hankkeet on pystytty urakoimaan suunnitelmien mukaan. Tilapalveluiden henkilökunta on käyttänyt työssään kasvomaskia sekä tehostanut käsidesin käyttöä koska he toimivat tehtävissä useiden palvelualueiden tiloissa. Infran kunnossapitoon koronalla ei ole ollut merkittävää suoraa vaikutusta. Työssä on noudatettu tilanteen mukaista suojautumista ja varsinkin tukikohtatyöskentelyssä on otettu huomioon tilanteen edellyttämät suojautumiset.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toimintaan koronatilanteella ei ole ollut suurta vaikutusta. Asiakaspalvelu ja lupahakemusten käsittely on rakennusvalvonnan osalta tapahtunut jo ennen koronaa pääasiassa sähköistä palvelutarjontaa käyttäen. Toimintatapa on osoittanut hyötynsä myös koronan aikana. Ympäristövalvonnan lupa-asioissa on palvelua tarjottu perinteisempään tapaan ja se on tarkoituksenmukaisella suojautumisella ja lähikontakteja minimoimalla voitu järjestää. Katselmustoimintaa on tehty harkintaa noudattaen ja lähikontaktit minimoimalla. Käytännön vaikutuksia poikkeava tilanne ei juurikaan ole aiheuttanut.

Asukkaiden terveys- ja hyvinvointivaikutus:

Palveluala turvaa asukkaiden terveyden ja hyvinvointiin kohdistuvia vaikutuksia kaupunki-infran ylläpidolla, joka kattaa tiestön, kevyen liikenteen väylät, ulkoilu- ja urheilualueet, puistot ja muut kaupungin hoidossa olevat alueet ja laitteet määritetyn palvelutason mukaisesti. Asukkaille taataan terveelliset ja turvalliset tilat käyttötarkoituksen mukaisin vaatimuksin (esimerkiksi koulut, päiväkodit, ikäihmisten palvelutalot).

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelualue huolehtii siitä, että asukkaat ja yritykset noudattavat toiminnassaan vallitsevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä.

Sisäilmastotyöryhmä kokoontui syksystä alkaen säännöllisesti. Kokonaisuutena sisäilmaan liittyvät ongelmat ja oirehtimiset ovat Loimaalla kohtuullisella tasolla. Vanhentuva rakennuskanta kuitenkin vaatii jatkuvaa seurantaa sekä ripeää puuttumista, mikäli puutteita sisäilmastossa havaitaan. Merkittävin toimenpide syksyn aikana oli Metsämaan päiväkodin siirtymisen valmistelu Nahuntuvan tiloihin. Syksyn aikana vastaanottava tila tutkittiin ja laitettiin sellaiseen kuntoon, että päiväkotitoiminta voidaan siirtää sinne. Toiminta siirtyy vuoden 2022 alkupuolella. Useilla kouluilla ja mm. kaupungintalon väistötiloissa on mittausantureita ja tilat ovat monitoroinnin piirissä ja niiden sisäilman ominaisuuksia tarkkaillaan koko ajan.

Asukkaiden osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvät periaatteet:

Erikseen määritetyillä asukas- ja palvelutaso kyselyillä kartoitetaan kaupunkilaisten tyytyväisyys palveluiden riittävyteen, laajuuteen sekä laatuun. Erilaisten asukas- ja asiakas tapaamisten myötä kerätään myös tietoa

päätöksen teon tueksi. Kyselyä asukkaille ei pystytty tekemään vuoden 2021 aikana. Tältä osin tavoitetta ei saavutettu. Ruokapalveluiden ateriapalvelun ja siivouspalveluiden asiakastytyvääisyyskyselyjä ei tehty vuonna 2021.

Asukkaiden toiveita kuitenkin toteutettiin mm. osallistavan budjetoinnin osalta, jossa päätettiin rahoittaa uuden frisbeegolfradan rakentamista. Hankkeen eteenpäin viemisessä teknisillä ja ympäristöpalveluilla on ollut keskeinen rooli. Samoin talousarvion 2022 laadinnan yhteydessä tekninen ja ympäristöpalvelut osallistuivat vuoropuheluun asukkaiden ja päättäjien kanssa järjestetyissä tilaisuuksissa.

Yritys- ja elinkeinovaikutukset ja niihin liittyvät perustelutiedot:

Hankintojen valmisteluissa arvioidaan paikalliset yritysvaikutukset ja hyödynnetään markkinavuoropuhelua palveluiden hankinnassa.

Seuraavilla sopimuksilla paikallisia yritysvaikutuksia:

- Ateriakuljetusten kilpailutus tehtiin keväällä 2021, hankintapäätös Loimaan aluetaksin kanssa tehtiin loppukesästä 2021.
- Ilolakotien ateriapalvelukilpailutus tehtiin syksyllä 2021, Hankintapäätös Loimijoen vanhaintuki ry:n kanssa tehtiin loppuvuodesta 2021.
- Kunnallistekniikan talvikunnossapitotöiden kilpailutus tehtiin syksyllä 2021, hankinta on voimassa 31.5.2024 saakka ja hankintaan liittyvät sopimuksen tehtiin useiden urakoitsijoiden kanssa.

Kestävään kasvuun, ympäristöön ja ilmastovaikutuksiin liittyvät perustelutiedot:

Tekninen- ja ympäristö palveluala edistää kestävä kasvun huomioimista asukkaiden ja yritysten toiminnassa. Pyrimme pienentämään hiilijalanjälkeä omassa toiminnassa sekä ottamaan huomioon ilmastovaikutukset hankinnoissa.

Syksyn aikana valmistauduttiin siihen, että Loimaan kaupungilla olisi tarvittaessa mahdollisuus liittyä 2022 aikana valtion kanssa solmittavaan kuntien energiatehokkuussopimukseen, joka on osa Hinku-kuntayhteistyötä. Suunnittelutyö sekä ilmastotyön kehittämisen että seurannan suhteen on käynnistetty loppuvuodesta 2021.

Ruokapalveluissa aloitettiin tarjoamaan kasvisruokaa yläkouluikäisille jokaisena koulupäivänä perusruoan rinnalla viikosta 43 alkaen. Muissa yksiköissä kasvisruokaa tarjotaan kerran viikossa. Elintarvikehankintoja tehdään paikalliselta yrittäjältä perunan, salaattinkastikkeiden, leipomotuotteiden ja gluteenittomien leipomotuotteiden sekä muutaman marginaali elintarvikeoston osalta. Ruokapalveluiden käyttämien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea.

Jäämäruoka ja tähderuokamääriin kiinnitetään huomiota reseptiikan ja jatkuvan asiakasmäärän seurannalla mm. päivittäiset ruokailijamäärät varhaiskasvatuksen asiakkaiden osalta päiväkohtaisesti. Jäämäruokaa jaetaan paikallisille yhdistyksille useana päivänä viikossa useasta toimipisteestä.

Kaluston ja irtaimiston kierrätystä tehdään toimipisteiden välillä. Myös huutokauppa-alusta -Kiertonetin kautta myydään kiertotaloutta edistäen kaupungin käytöstä poistettua kalustoa ja irtaimistoa. Ruokapalveluiden käytöstä poistettuja astioita kierrätetään myös kehitysvammayksiköille sekä kuvataiteen opetukseen mm. lautasia.

Palvelujen, palvelurakenteiden ja toimintojen uudistamisen vaikutukset ja perustelutiedot:

Kouluverkon palvelurakennemuutoksen mukanaan tuomat muutokset kesällä 2021:

- Alastaron sosiaali- ja terveysaseman keittiötoimintojen päättyminen. Virttaan koulun, Alastaron yläasteen ja Kojonkulman koulun sekä Kojonkulman ryhmäperhepäiväkodin ruoka- ja siivouspalvelutyön päättyminen.

Subjektiviisen päivähoito-oikeuden muutos:

- Puistometsän päiväkodilla aloitti uusi ryhmä toiminnan elokuussa 2021. Ryhmän lisäämisestä johtuen ateriapalveluiden tuottamiseen palkattiin velvoitetetyöllistetty hoitamaan osan päivästä astiahuoltoa.
- Alkuvuodesta 2022 keskikaupungilla aloittaa uusi varhaiskasvatusyksikkö.
- Virttaan ryhmäperhepäiväkodin muuttuminen päiväkodiksi elokuussa 2021. Alkuvuodesta 2022 ryhmävavustajan eläköityessä siivous lisääntyi tukipalveluiden tuotettavaksi aikaisemmasta 2 kertaa viikko suoritetusta työstä 5 kertaa viikko suoritettavaksi.

Terveysasemaverkon palvelurakennemuutokset ja vanhushpalvelulain muutokset:

- Loimaan Akuutti kuntoutusosastojen muutos ja yhden osaston sulkeminen muutoksesta johtuen
- Nahuntuvan saunan siivous siirtyi alkusyksystä 2021 kotihoidon henkilöstön tehtävistä siivouspalveluiden tehtäväksi
- Alastaron ja Hirvikosken terveysasemien neuvolatoimintojen muutto TYKS Loimaan sairaalaan
- Kartanonmäen kotipalvelun muutto TYKS Loimaan sairaalaan
- Perhepalveluiden muutto Ahonkadun toimipisteestä pääterveysasemalle alkuvuodesta 2022
- Vanhushpalvelulain mukainen muutos toi palveluasumisyksiköissä Kartanonmäellä ja Ilolakodeissa tukipalveluille ruoka- ja siivouspalveluissa lisätyötä. Henkilöstömäärän lisääntyminen muutoksesta johtuen 2,5 htv verran

Väistöilamuutokset:

- Varhaiskasvatuksen hallinnon muutto osittain hirvikosken terveysaseman tiloihin.
- Maatalouspalveluiden muutto Palininkadulle
- Nahuntuvan kotipalvelun muutto Metsämaan Nahuntuvan viereiseen rivitaloon alkuvuodesta 2022
- Työväenopiston toimintojen laajentuminen YK-36 kiinteistöön. mm. kuvataidekoulu, liikutaryhät liikuntasalissa ja musiikkileikkikoulu.

Strategisena tavoitteena vuodelle 2021 oli kartoittaa eri organisaatiomallit sekä toimintatavat koskien tila- ja kunnallisteknistä sekä rakennuttamisen palvelualoja. Työ on käynnistetty ja asiaan liittyvää päätöksentekoa tehtiin kevään aikana. Työ jatkuu ja tavoite on edelleen ajankohtainen.

Strateginen tavoite ja toimenpide	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2021	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 31.12.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					Ei päivitetty ☐
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä	Sähköisten asiointin mahdollisuuksia lisätään kattamaan useampia toimialan toimintoja.	Käytössä olevien sähköisten asiointipalvelujen määrä (2020 rakennusvalvonnan ja yksityisteiden sähköinen asiointipalvelu)	Käytössä Yksityistierekisteri, Lupapiste/Rakennusvalvonta Lupapiste/Ympäristötoimi Kaupungin kotisivuille on päivitetty yhteydenotto linkejä	Toteutuu ☒
A3. Loimaa on aktiivinen viestijä ja markkinoija.					Ei päivitetty ☐
A3.2. Luomme positiivista kuvaa Loimaasta.	Mielikuvakysely	Palvelujen saatavuus ja helppous (Ulkoalueiden hoidon parantaminen).	Mielikuvakyselyn tulokset	Mielikuvakyselyä ei toteutettu. Ulkoalueiden, latujen sekä jääkenttien talvihoito tehostunut.	Toteutuu osittain ☐
B1. Loimaa on työpaikkatarjonnaltaan monipuolinen ja hyvät mahdollisuudet yrittämiselle					Ei päivitetty ☐

takaavat kaupungin kehityksen, vireyden ja kasvun.					
B1.2. Otamme paikalliset yritys- ja elinkeinovaikutukset huomioon palvelujamme uudistettaessa ja niitä kilpailutettaessa	Yritysvaikutusten arviointimenettely, tarjousten lukumäärä/kilpailutus, elinkeinopoliittinen mittaristo (ELPO)	Hankintojen valmistelussa arvioidaan paikalliset yritysvaikutukset ja hyödynnetään markkinavuoropuheluita palveluiden hankinnassa.	Käytyjen markkinavuoropuhelujen määrä	Markkinavuoropuhelua ei ole käyty. Pienhankinnoissa pyritään käyttämään mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti paikallisia toimijoita ja toimittajia .	Ei aloitettu
B2. Loimaa on turvallinen asuinympäristö.					Ei päivitetty ☐
B2.4. Mahdollistamme monipuolisen tonttitarjonnan erilaisiin tarpeisiin.	Kaavoitettujen, rakennusvalmiiden ja luovutettujen tonttien määrä	Uusien kaavoitettujen alueiden luovuttaminen rakentamiseen mahdollistetaan oikea-aikaisella ja suunnitelmallisella kunnallistekniikan rakentamisella.	Rakennusvalmiiden ja luovutettujen asuintonttien ja yritystonttien lukumäärät	Omakotitalotontit 5 kpl Yritystontit 2 kpl Määräalat 6 kpl	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					Ei päivitetty ☐
B4.1. Teemme päätöksiä pitkäjänteisesti ja strategian mukaisesti.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa	Tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa ja valiokunnalle kuukausittain annettavissa seurantaraporteissa.	Raportointitiedot	Tavoitteiden toteutumista on seurattu osavuosikatsauksissa ja lautakunnalle kuukausittain annetuissa seurantaraporteissa.	Toteutuu
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosikatsaukset, tilinpäätös); talouden tunnusluvut	Kiinteistöjen kunnossapitotyöt suunnitellaan PTS:n mukaisesti. Rakennusten sähkötalutusta seurataan ja seurannan avulla kehitetään säästötoimenpiteitä.	Sähkönkulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus. Lämmitysenergian kulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus.	Sähkö 7 592 MWh (7 512 MWh 12/2020). Lämpö Kaukolämmön rakennukset 15 625 MWh (13 480 MWh 12/2020)	Toteutuu

		Rakennusten lämmitysenergian kulutusta seuraamalla pyritään kohdistamaan energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet.			
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstömäärä	Henkilöstömäärää sopeutetaan palvelujen kysyntää vastaamaan.	114,95 htv (TA 2020)	90,89 htv (95,54 htv 12/2020)	Toteutuu ☒
B4.5. Parannamme työhyvinvointia, työn tuottavuutta, osaamista ja palveluja yhdessä henkilöstön kanssa.	Työtyytyväisyyskyselyn mittarit, sairauspoissaolot, työntekijöiden vaihtuvuus, osaamisen kehittämissuunnitelma	Työn tuottavuuteen kiinnitetään huomiota mm. sairauspoissaolojen seurantaan käytettävissä olevien uusien työkalujen avulla. Ammattitaidon kehittämiseen ja ylläpitämiseen kannustetaan mm. koulutuksiin osallistumisen avulla.	Sairauspoissaolojen seuranta, työtyytyväisyyskysely	Sairauspoissaolojen seuranta on tehostunut käyttöön otettujen työkalujen avulla (Sirius). Työtyytyväisyyskyselyä ei vielä ole toteutettu.	Toteutuu ☒
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					Ei päivitetty ☐
C1.1. Tuemme loimaalaisten hyvinvointia ennakoivasti	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset	Kaupunki-infraa hoidetaan mahdollistaen yleisten ja liikennealueiden turvallinen käyttö. Kaupungin rakennuskantaa hoidetaan sillä tasolla, että se takaa terveellisen toimintaympäristön niiden käyttäjille.		Rakennuskantaa ja kunnallisteknistä infraa hoidetaan käytettävien voimavarojen puitteissa niin, että turvallisuuden ja terveellisyteen vaikuttavat toimenpiteet ovat ensisijaisia.	Toteutuu ☒

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon supistuminen vaikuttaa henkilöstön määrään ja toimipisteiden vaihtumiseen. Henkilöstömäärä sopeutetaan eläköitymisten ja määräaikaisten työsuhteiden kautta.

Vuoden 2021 aikana henkilöstön työalueita muutettiin 5 kertaa yllä kuvattujen toimintojen muuttuessa ja toimipisteiden vaihtuessa. Jatkuvat muutokset kuormittavat henkilöstöä. Useasti muuttuvat toiminnot vaikuttavat suuresti tukipalveluiden tuottamiseen ja työskentely nopeasti muuttuvissa tilanteissa edellyttää jatkuvaa valmiutta nopeasti muuttaa työalueita. Muutokset tuovat haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Useita toimia ja virkoja on ollut täyttämättä vuoden aikana. Hakuja on järjestetty, mutta varsinkin asiantuntijatehtäviin on ollut vaikea löytää sopivia tekijöitä. Kokonaisuutena henkilöstön vaihtuvuus on ollut viime vuosina suurta.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tekniikka- ja ympäristötoimialan hallinto			
tekninen johtaja	1	1	1
palvelusihteeri	2,6	2,8	2
Rakennuttamispalvelut			
rakennuttamisinsinööri	1	1	1
katuinsinööri	-	1	-
Tilapalvelut			
työpäällikkö	0,5	0,5	0,5
laitosmies	3	3	4
vanhempi kirvesmies	2	2	2
vanhempi maalari	-	-	-
sähkömestari	1	1	-
sähkö/automaatioasentaja/putkimies	2	2	1
Kunnallistekniikka			
työpäällikkö	0,5	0,5	0,5
kartoittaja	1	1	1
kiinteistörekisterin hoitaja	-	-	-
mittamies	1	1	1
mittausteknikko	1	1	1
puutarhuri	1	1	1
vanhempi ammattimies	4	4	4
huoltomekaanikko	-	-	-
varastonhoitaja	1	1	1
liikuntapaikan hoitaja	3	3	3
liikuntapaikkamestari	1	1	1
kausityöntekijä	-	**)	**)
Ruoka- ja siivouspalvelut			
ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
ruokapalveluesimies	4	4	3
kokki	6,5	7	7
vastaava ruokapalvelutyöntekijä	7,55	7,6	7,24
ruokapalvelutyöntekijä	11,5	11	12
siivouspalveluesimies	1	1	1
siivoustyönohjaaja	1	1	1
laitoshuoltaja	32,59	31,65	30,05

Rakennus- ja ympäristövalvontapalvelut			
johtava rakennustarkastaja	1	1	1
rakennustarkastaja	1	1	1
ympäristötarkastaja	1	1	-
palvelusihteeri	0,8	0,8	1,6
Elinympäristölautakunta yhteensä	95,54	95,85 **)	90,89**)
**) Kausityöntekijöiden määrä on ilmoitettu vuosina 2019 – 2020 kokonaismääränä. Vuoden 2021 käyttösuunnitelmassa on varauduttu kahteen (2) kausityöntekijän vuosityöpanokseen (HTV) Vuonna 2021 kausityöntekijöitä 4 henkilöä 6 kuukauden työsopimuksella (2 HTV).			

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p>Toimitilat mitoitetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tyhjästä rakennuksista ja tiloista pyritään luopumaan rakennusten ylläpito-ohjelman (YPO) mukaisesti joko myymällä, purkamalla tai vuokraamalla ne pitkäaikaisesti ulkopuolisille toimijoille. Lapidus hallin alas-ajo siirtyy eteenpäin kunnes TE-palveluiden muutos on toteutunut .</p> <p>Puretut kiinteistöt: Hirvikosken koulun asuntola, Vänniläntie 15 rivitalo, Mellilän Melleri, Opintahjon rivitalo</p>
Palvelujen ostot	<p>EU-kynnysarvon ylittävät hankintasopimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sähkön hankinnasta sopimus Sallila Energia Oy:n kanssa aj. 1.1.2021 - 31.12.2023. Lisäksi optiot vuosille 2024-2025. Konsulttina toimii Veni Energia Oy. - Jätteen keräyksen sopimus Lassila & Tikanoja Oyj:n sekä Envor Group Oy:n kanssa aj. 1.1.2021 - 31.12.2023. Lisäksi optio vuodelle 2024. - Talvikunnossapitosopimus aj. 19.11.2021 - 31.5.2024. Urakoitsijat: Kaskenoja Oy, Loimaan Talohuolto Oy, Tmi Loimaan Seudun Pihatyö SR, Urakointi Kai J. Jokinen Oy, Maalog Oy - Iloakodin ateriapalvelut ja laitoshuoltajan palvelu hankinnasta sopimus Loimijoen laakson Vanhaintuki Ry:n kanssa aj. 13.12.2021 - 30.11.2023. Lisäksi optio 1.12.2023 - 30.11.2024. - Siivouspalvelut hankinnasta sopimukset Arkea Oy:n ja ISS Palvelut Oy:n kanssa aj. 1.1.2022 - 31.12.2023. Lisäksi optiot 2 vuotta. - Ateriakuljetus hankinnasta sopimus Loimaan Aluetaksi Oy:n kanssa aj. 1.8.2021 - 31.5.2023. Lisäksi optio 1 vuotta. <p>Lisätään ostopalvelujen määrää korjausrakentamisen ja investointihankkeiden suunnittelun, valvonnan ja valmistelun osalta. Näin turvataan hankkeiden realistinen aikataulus ja realistiset kustannusarviot investointiohjelman pohjaksi.</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p>Kausityöntekijät 2 htv. Katuinsinöörin viran täyttäminen. Nimike ja tehtävän kuvaus tarkentuu organisaatio selvityksen yhteydessä.</p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p>Toteuman seuraaminen palvelu aloittain, säännöllinen raportointi valiokunnalle.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Sähkönkulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus Sähkö 7 592 MWh (7 512 MWh 12/2020). - Lämmitysenergian kulutustiedot vertailutietona edellisten vuosien kulutus Lämpö Kaukolämmön rakennukset 15 625 MWh (13 480 MWh 12/2020) - henkilöstömäärä vertailutietona edellisen vuoden tiedot 90,89 htv (95,54 htv 12/2020) - Ateriasuoritehintaa vuonna 2021 1,97 €/ suorite (Vuonna 2020 2,00 €/ suorite) - Siivouksen neliöhinnat; ostopalvelu 17,46 €/neliö, Sotekiinteistöt 45,73 €/neliö (LAKOS 180,82 €/ neliö), sivistys- ja hallintopalvelukiinteistöt 24,56 €/ neliö. (Vuonna 2020 ostopalvelu 16,88 €/neliö, Sotekiinteistöt 47,39 €/neliö (LAKOS 186,08 €/ neliö), sivistys- ja hallintopalvelukiinteistöt 19,39 €/ neliö). - rakentamisen ja ympäristölupien käsittelyajat <ul style="list-style-type: none"> - viranhaltijan myöntämä rakennuslupa: 2 viikkoa - toimitelimen myöntämä rakennuslupa: 3 viikkoa - ympäristö- ja maa-aineslupa: 3 kuukautta
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>Covid-19 epidemian laajeneminen uudestaan sekä mahdollisesti sen aiheuttamat lisätoimenpiteet. Henkilökunnan oikea mitoitus ja osaavan sekä ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi.</p> <p>Noroviruksen aiheuttamat lisätoimenpiteet.</p> <p>Päätökset ja tiedotus muutoksista toiminnoissa ja toimipisteissä tulisi saada hyvissä ajoin tietoon, jotta voidaan suunnitella henkilöstön työalueet uudelleen ja varautua niiden aiheuttamiin henkilöstömuutoksiin.</p> <p>Pienenevät lapsimäärät varhaiskasvatuksessa ja koulujen oppilasmäärien laskut vähentävät suoriteaikoja ruokapalveluiden henkilöstön osalta. Työn luonteenvuoksi näitä "väljyyksiä" ei pystytä hyödyntämään ja työ ei kokoaikaisesti ole "tehokasta". Siivouspalveluissa useat pienet yksiköt tuottavat työalueiden suunnitteluun ja henkilöstön siirtymisiin useaan kiinteistöön työpäivän aikana omat haasteensa. Päätöksiä tulisi tehdä rakenteellisista muutoksista hyvissä ajoin, jotta muutoksiin ehditään varautua.</p>
Muut perustelutiedot	<p>Kiinteistöjen purkamiseen on varattu 400 000 euroa. Rahaa käytettiin n. 230 000 €. Purettiin Hirvikosken koulun asuntola, Vänniläntie 15 rivitalo, Mellilän Melleri ja Opinahjon rivitalo.</p> <p>Valtakunnallinen pesäpallon tenavaleiri järjestettiin terveysturvallisesti Loimaalla 26-31.7.2021. Tukipalveluista osa ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstöstä osallistui leirin järjestämiseen huolehtimalla n. 1500 leiriläisen ateriahuollon sekä toimitilojen puhtaapidon. Leirin talkooväki avusti ruoka- ja siivouspalveluissa erilaisissa työtehtävissä. Leiriläisten tilojen siivoustehtäviin osallistui myös ostopalvelua tuottava yritys Puistokadunkoulun, Keskuskoulun ja Hirvikosken yhtenäiskoulun tilojen osalta. Leiri sujui kokonaisuudessaan hyvin ja siitä jäi kaikille varmasti mukavat muistot.</p>

Talousvaikutukset ja talouden tasapainotukseen liittyvät perustelut

Talouden tasapainotus vuodelle 2021

- Palveluverkkomuutospäätösten tuomat säästöt ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisessä sekä kiinteistön hoitokuluissa (esim. kouluverkkopäätös, varhaiskasvatustalot, TK -verkon järjestelyt ja kirjastopalvelut). Yhteensä 135 000 euroa kouluverkkopäätöksestä Ruoka- ja siivouspalveluiden osalta toteutui. Kirjastopalveluiden rakennemuutosta ei ole käynnistetty.

- Tilojen käytön tehostaminen. Tehostamistoimet eivät onnistuneet kovinkaan hyvin koska tyhjänä olevat tilat vaativat pääsääntöisesti korjaus- ja muutostöitä ennen muuttoa koska tilat eivät vastaa käyttäjien tarpeita ja vaatimuksia.
- Rakennusten ylläpito-ohjelman mukaiset tilojen käytön tehostamiset (Lapidus hallin käytöstä poistaminen). Yhteensä 65 000 euroa. Ei toteutunut koska toiminnan siirto siirtyi TE-palveluiden muutoksen yhteyteen.
- Kiinteistöjen ja rakennusten sekä niihin liittyvien alueiden, koneiden ja laitteiden ylläpidon sekä talvikunnossapidon tarkistaminen osana palveluverkkomuutoksia. Yhteensä 156 000 euroa. Tähän tavoitteeseen ei kokonaisuutena päästy. Talvikunnossapidosta säästyi n. 26 000 €. Kohdat 3-4 yhteensä 221 000 euroa.
- Kaupungin omistamien viheralueiden ja puistojen hoidon tarkistaminen. Yhteensä 62 000 euroa. Hoitotasojen määrittelytyö on kesken.
- Viheralueiden kausityöntekijöiden supistaminen (2 htv). Yhteensä 37 000 euroa. Kausityöntekijöitä palkattiin 4 henkilöä 6 kuukauden työsopimuksella (2 htv).
- Henkilöstömäärän suunnitelmallinen, tavoitteellinen, tarkoituksenmukainen ja taloudellisesti vaikuttava sopeuttaminen ja vähentäminen osana toimintojen, palvelujen ja palvelurakenteiden uudistamista 2021 - 2024. "Jatkuvaa" toimintaa ruoka- ja siivouspalveluissa. Henkilöstöä sopeutetaan muuttuvien työtehtävien mukaan.

Valiokunnan käsittelyn jälkeiset lisäykset vuodelle 2021

- Palveluverkkomuutospäätösten tuomat säästöt ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisessä sekä kiinteistön hoitokuluissa (osaston sulkeminen ja Alastaron sote-keittiö). Yhteensä 104 000 euroa. Tämä toteutui.
- Henkilöstömäärän tavoitteellinen sopeuttaminen: Kunnallistekniikan palvelualueen henkilöstömäärän tarkistaminen (2 henkilöä) 71 000 euroa ja kiinteistörekisterihoitajan toimen täyttämättä jättäminen 40 000 euroa. Yhteensä 111 000 euroa. Toteutui.
- Rakennusvalvonnan taksojen tarkistaminen tuloja lisää 10 000 euroa. Maksutuottokertymä ylitti talousarvion tavoitteen n. 20 000 eurolla. Taksojen tarkistamista ei tästä johtuen tehty tilikaudella.

**ELINYPÄRISTÖ-
LAUTAKUNTA**
Erotus

(ulkoiset erät) 16.2.2022	TP 2020	TOT 12/2020	TA2021	Muutos	MTA2021	TOT 12/2021	Toteuma %	(TA vs TOT)
TULOSLASKELMA								
Toimintatuotot	2 427 678	2 427 678	2 335 100	0	2 335 100	2 143 134	91,78	191 966
Myyntituotot	627 213	627 213	504 000		504 000	359 888	71,41	144 112
Maksutuotot	427 264	427 264	435 300		435 300	433 332	99,55	1 968
Tuet ja avustukset	0	0	6 400		6 400	192	3,00	6 208
Muut toimintatuotot	1 373 201	1 373 201	1 389 400		1 389 400	1 349 722	97,14	39 678
Toimintakulut	-9 981 897	-9 981 897	-11 782 460	0	-11 782 460	-11 185 757	94,94	-596 703
Henkilöstökulut	-3 914 862	-3 914 862	-4 336 960	0	-4 336 960	-3 957 792	91,26	-379 168
Palkat ja palkkiot	-3 046 658	-3 046 658	-3 311 730		-3 311 730	-3 102 743	93,69	-208 987
Henkilösivukulut	-868 204	-868 204	-1 025 230		-1 025 230	-855 049	83,40	-170 181
Palvelujen ostot	-2 243 778	-2 243 778	-3 184 600		-3 184 600	-2 959 143	92,92	-225 457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 445 191	-3 445 191	-3 851 800		-3 851 800	-3 913 516	101,60	61 716
Avustukset	-165 091	-165 091	-196 100		-196 100	-153 271	78,16	-42 829
Muut toimintakulut	-212 975	-212 975	-213 000		-213 000	-202 036	94,85	-10 964
Toimintakate	-7 554 219	-7 554 219	-9 447 360	0	-9 447 360	-9 042 623	95,72	-404 737

Toimintatuotot alittuu budjetoidusta 191 966 €. Suuremmat muutokset ovat ateriamaksujen tuotot n. 100 000 €, koska Kartanonmäen ruokasali on ollut suljettuna lähes koko vuoden, metsien myynti n. 60 000 € ja tonttien myynti n. 68 000 €.

Henkilöstökulut alittuu budjetoidusta 379 168 €, joka johtuu täyttämättömistä vakansseista.

Palveluiden ostot alittuu budjetoidusta 225 457 €. Kiinteistöjen purkurahaa jäi käyttämättä n. 170 000 € ja kiinteistöjen talvikunnossapidosta säästy n. 100 000 €

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyy budjetoidusta 61 716 €. Elintarvikkeista säästy 181 000 €, joka selittyy Kartanonmäen ruokasalin sulusta lähes koko vuoden sekä vähentyneet asiakasmäärät ruokapalveluissa kokonaisuudessaan. Kulut sähkön osalta ovat n. 270 000 € yli budjetoidun. Sähkön hinta kohosi jyrkästi syksyn aikana ja pitkäkö pakkasjakso vaikutti sähkön kulutukseen.